วิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะทักษะการเขียนซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องนำไปใช้ในการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนบางส่วนยังมีปัญหาด้านการเขียน โดยเฉพาะการเขียนเรื่องที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาว การเรียบเรียงลำดับความคิด การกำหนดประเด็นและวางโครงเรื่อง ตลอดจนการค้นคว้าและนำข้อมูลมาเรียบเรียงเป็นรายงานเชิงวิชาการอย่างเป็นระบบ นักเรียนบางคนขาดแรงจูงใจและความมั่นใจในการเขียน เมื่อได้รับมอบหมายงานที่ต้องใช้กระบวนการคิดและการเขียนอย่างต่อเนื่อง จึงเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สามารถเขียนงานให้ครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนดได้

นอกจากนี้ ผลการทดสอบและการประเมินความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของผู้เรียน พบว่า นักเรียนบางส่วนมีผลการประเมินด้านการเขียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สาเหตุสำคัญประการหนึ่งมาจากการที่นักเรียนยังขาดทักษะพื้นฐานในการวางโครงเรื่อง การจัดลำดับความคิด การสรุปสาระสำคัญ และการเรียบเรียงข้อมูลให้เป็นภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม ส่งผลต่อคุณภาพของผลงานเขียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยโดยรวม

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ครูผู้สอนจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงอย่างเป็นขั้นตอน จึงกำหนดประเด็นท้าทายเรื่อง **“การพัฒนาทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย”** โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเขียน เรียบเรียงความคิด ค้นคว้าข้อมูล และเขียนรายงานเชิงวิชาการได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

2. วัตถุประสงค์ของการพัฒนา

1. เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความสามารถในการเขียนได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบ และเหมาะสมกับระดับชั้น
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการวางโครงเรื่อง การจัดลำดับความคิด การค้นคว้าข้อมูล และการเรียบเรียงข้อมูล
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะทักษะการเขียน
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning

3. เป้าหมายการพัฒนา

3.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ห้องเรียน ได้รับการพัฒนาทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการ โดยมีเป้าหมายดังนี้

1. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป
2. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยในระดับมากขึ้นไป

3.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนมีทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการดีขึ้น สามารถกำหนดหัวข้อ วางโครงเรื่อง จัดลำดับความคิด ค้นคว้าข้อมูล และเรียบเรียงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ
2. นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการเขียนได้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับรูปแบบของงานเขียนเชิงวิชาการ
3. นักเรียนมีความมั่นใจและมีความรับผิดชอบในการทำงานเขียนมากขึ้น
4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยสูงขึ้น
5. นักเรียนมีความพึงพอใจและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย

4. วิธีการดำเนินการให้บรรลุผล

การดำเนินการพัฒนาทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร

ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา และโครงสร้างรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการเขียนรายงานเชิงวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตรและบริบทของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

ศึกษาผลการเรียน ผลการประเมินทักษะการอ่านและการเขียน ผลงานของนักเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์ปัญหา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม แล้วนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติจริง และฝึกทักษะการเขียนอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดหัวข้อ การค้นคว้าข้อมูล การคัดเลือกข้อมูล การวางโครงเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหา การตรวจสอบและปรับปรุงงานเขียน จนสามารถจัดทำรายงานเชิงวิชาการได้อย่างสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 จัดทำและพัฒนาแบบฝึกทักษะ

จัดทำแบบฝึกทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการ โดยเรียงลำดับกิจกรรมจากง่ายไปยาก เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง เช่น

การกำหนดหัวข้อเรื่อง

การค้นหาและรวบรวมข้อมูล

การคัดเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การจัดหมวดหมู่ข้อมูล

การวางโครงเรื่อง

การเขียนย่อหน้าและเรียบเรียงเนื้อหา

การเขียนบทนำ เนื้อหา และสรุป

การอ้างอิงแหล่งข้อมูล

การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขงานเขียน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพโดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

นำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ และเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และแบบฝึกหัด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและสะท้อนผล เพื่อนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 6 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนด โดยใช้กระบวนการ Active Learning เน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง การทำงานรายบุคคลและการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การนำเสนอผลงาน และการปรับปรุงผลงานจากข้อเสนอแนะของครูและเพื่อน

ขั้นที่ 7 ติดตามและแก้ไขปัญหาระหว่างการจัดการเรียนรู้

ระหว่างการจัดกิจกรรม ครูติดตามพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล บันทึกปัญหาและพฤติกรรมที่พบ เช่น การกำหนดหัวข้อ การวางโครงเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหา หรือการใช้ภาษา แล้วนำปัญหาดังกล่าวมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขและพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ขั้นที่ 8 ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรม

ครูผู้สอนนำข้อเสนอแนะจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และผลการจัดกิจกรรมมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ และสื่อการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 9 วัดและประเมินผล

ดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

นำผลการประเมินมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลสารสนเทศรายบุคคล หากนักเรียนคนใดไม่ผ่านเกณฑ์ จะดำเนินการซ่อมเสริมและพัฒนาในทักษะที่ยังบกพร่อง เพื่อให้นักเรียนสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินได้

ขั้นที่ 10 สรุปและสะท้อนผลการพัฒนา

สรุปผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินทักษะการเขียน และความพึงพอใจของนักเรียน นำผลที่ได้มาสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

5. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning
2. แบบฝึกทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
4. แบบประเมินทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการ
5. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
6. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลดำเนินการโดยพิจารณาจากตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

ตัวชี้วัด	**วิธีการวัดและประเมินผล**	**เครื่องมือ**
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการ	ประเมินผลงานการเขียน	แบบประเมินทักษะการเขียน
กระบวนการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมระหว่างกิจกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม
ความพึงพอใจของนักเรียน	สอบถามความคิดเห็นหลังจัดกิจกรรม	แบบสอบถามความพึงพอใจ

7. ผลลัพธ์การพัฒนาที่คาดหวัง

7.1 เชิงปริมาณ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ห้องเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป
2. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการเขียนรายงานเชิงวิชาการ
3. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยในระดับมากขึ้นไป

7.2 เชิงคุณภาพ

1. นักเรียนมีทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการสูงขึ้น สามารถวางโครงเรื่อง จัดลำดับความคิด และเรียบเรียงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ
2. นักเรียนสามารถเขียนรายงานเชิงวิชาการโดยใช้ภาษาได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมกับรูปแบบของงาน
3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น
4. นักเรียนมีความมั่นใจในการเขียนและสามารถนำทักษะการเขียนไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้วิชาอื่นได้

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้น
6. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากขึ้นไป

8. ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน

การพัฒนาทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการโดยใช้กระบวนการ Active Learning จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง สามารถพัฒนาทักษะการคิด การค้นคว้า การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการเรียบเรียงข้อมูล ตลอดจนสามารถเขียนรายงานได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

นอกจากนี้ นักเรียนจะเกิดความมั่นใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย สามารถนำทักษะการอ่านและการเขียนไปใช้ในการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และในชีวิตประจำวัน อันจะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

9. สรุป

การพัฒนาทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นประเด็นสำคัญที่มุ่งแก้ไขปัญหาการเขียนของผู้เรียน โดยเฉพาะการขาดทักษะการวางโครงเรื่อง การจัดลำดับความคิด การเรียบเรียงข้อมูล และการขาดแรงจูงใจในการเขียน ทั้งนี้ ครูผู้สอนได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการ ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการปรับปรุงผลงานอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานดังกล่าวคาดว่าจะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการเขียนรายงานเชิงวิชาการสูงขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยสูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากขึ้นไป ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษาไทยและทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป